

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts pasts@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

Rīgā

01.06.2022. Nr. 1.7-2/512

Uz 11.05.2022 Nr. GT2022-25n

SIA “Grant Thornton Baltic”

Mārupes novada pašvaldībai

Par SIA “Mārupes komunālie pakalpojumi”

Konkurences padome (turpmāk – KP) ir saņēmusi Mārupes novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) piesaistītā konsultanta SIA “Grant Thornton Baltic” (turpmāk – GTB) sagatavoto līdzdalības izvērtējumu SIA “Mārupes komunālie pakalpojumi” (turpmāk – MKP) un lūgumu sniegt KP atzinumu.

Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā ir noteikti Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88. panta pirmajā daļā, proti, tiek novērsta tirgus nepilnība, radītas preces vai pakalpojumi vai pārvaldīti īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Savukārt, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt minētā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus, publiskai personai ir nepieciešams veikt paredzētās rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, t.sk. ietekmes uz konkurenci izvērtējumu un iespējamo konkurences neitralitātes risku izvērtējumu, kā arī konsultēties ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošajām biedrībām vai nodibinājumiem.

GTB ir veikusi VPIL 88. panta otrajā daļā paredzēto MKP rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, kā arī konsultējusies ar komersantus pārstāvošo nevalstisko organizāciju Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru (turpmāk – LTRK), saņemot tās atzinumu. Līdz ar to, KP sniegs atzinumu par veikto izvērtējumu.

LTRK ieskatā, Pašvaldība ar savu līdzdalību kapitālsabiedrībā nodrošina pakalpojumus, kas ir svarīgi Pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai, un tās līdzdalība kapitālsabiedrībā ir jāsaglabā, taču vienlaikus LTRK aicina Pašvaldību rūpīgi izvērtēt, vai kādu no tās sniegtajiem pakalpojumiem nav iespējams nodot sniegšanai privātā sektora pārstāvjiem. Kā arī, izvērtējot MKP un SIA “Babītes siltums” sniegtos pakalpojumus, LTRK secinājusi, ka abas no kapitālsabiedrībām lielākoties sniedz līdzīgus vai vienādus pakalpojumus dažādās novada vietās, tāpēc, lai uzlabotu kapitālsabiedrību pārvaldību, vienādotu darbības principus, optimizētu administratīvos resursus un izmaksas, vienādotu pakalpojumu sniegšanas tarifus, LTRK aicinājusi Pašvaldību izvērtēt jautājumu par abu kapitālsabiedrību apvienošanu vienā kapitālsabiedrībā.

Pašvaldība ir 100 % MKP kapitāla daļu turētāja.

Izvērtējumā norādīts, ka ar Mārupes novada Domes 29.04.2020. lēmumu Nr. 27 ir saglabāta Pašvaldības tiešā līdzdalība MKP šādās jomās:

- 1) siltumenerģijas ražošana, piegāde;
- 2) dzeramā ūdens ražošana, piegāde;
- 3) sadzīves notekūdeņu centralizēta savākšana, decentralizēti savākto sadzīves notekūdeņu pieņemšana, novadīšana attīrīšanai, attīrīšana;
- 4) daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apsaimniekošana un pārvaldīšana (izvērtējuma veikšanas brīdī MKP vairs nesniedz daudzdzīvokļu māju apsaimniekošanas un pārvaldīšanas pakalpojumus).
- 5) elektroenerģijas piegāde un tirdzniecība līdz brīdim, kad šo pakalpojumu pārņems licencētais pakalpojuma sniedzējs.

Izvērtējumā MKP sniegtie pakalpojumi ir klasificēti divās grupās: pamatpakalpojumi (nodrošina lielākus MKP ieņēmumus, un patērē būtiskākos MKP resursus) un papildpakalpojumi (pārējie MKP sniegtie pakalpojumi).

MKP pamatpakalpojumi:

- siltumapgāde;
- ūdensapgāde;
- kanalizācija.

MKP papildpakalpojumi:

- elektroenerģijas piegāde;
- būvniecības pakalpojumi;
- telpu noma;
- decentralizēto kanalizācijas notekūdeņu pieņemšana;
- siltumtrases noma;
- pārējie pakalpojumi.

Vienlaikus KP norāda, ka tā ir iepazinusies ar MKP 08.02.2021. apstiprinātajiem statūtiem¹, kuros norādīti vairāk kā 30 darbības veidi saskaņā ar NACE klasifikatoru. Tā kā izvērtējumā MKP sniegtie pakalpojumi ir iedalīti pamatpakalpojumu un papildpakalpojumu grupās, izvērtējums būtu papildināms², precizējot, kurā no izvērtējumā analizētajām pakalpojumu grupām ietilpst statūtos norādītie darbības veidi, kā arī izvērtējot visu darbības veidu atbilstību VPIL 88. panta pirmajā daļā noteiktajiem priekšnoteikumiem.

1. MKP pamatpakalpojumi

1.1. Siltumapgāde

Izvērtējumā norādīts, ka siltumapgādes nodrošināšana ir uzskatāma par Pašvaldības autonomo funkciju, pamatojoties uz likuma “Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 1. punktu. MKP siltumapgādes pakalpojumu sniedz, pamatojoties uz 08.05.2014. starp MKP un Pašvaldību noslēgto Līgumu par siltumapgādes pakalpojumu sniegšanu.

MKP siltumapgādes pakalpojumus sniedz Mārupes novada Mārupes pagasta Tīraines, Mārupes un Skultes ciemos. Pakalpojums tiek nodrošināts daudzdzīvokļu dzīvojamo māju dzīvokļu īpašniekiem. Kopējais apkalpojamo ēku skaits – 32 ēkas, no kurām Mārupē atrodas 5 ēkas, Skultē – 13 ēkas un Tīrainē – 14 ēkas.

Izvērtējumā norādīts, ka nav pieejama informācija, ka kāds pakalpojumu sniedzējs būtu izrādījis vēlmi pārņemt šo pakalpojumu sniegšanu Mārupes pagastā.

2022. gadā ir plānota Tīraines ciema katlumājas rekonstrukcija/ jaunas katlumājas piegāde un uzstādīšana, izmantojot Pašvaldības finansējumu pamatkapitāla palielinājuma veidā. Aplēstais ieguldījumu apmērs ~ EUR 180 tūkst. Laika periodā no 2023. gada līdz

¹ SIA “Mārupes komunālie pakalpojumi” 08.02.2021. apstiprinātie statūti, <https://www.mkp.lv/index.php/home/statuti>

² Iesniedzot papildināto izvērtējumu KP.

2025. gadam ir plānota Mārupes ciema katlumājas rekonstrukcija/ jaunas piegāde un uzstādīšana, kā arī Skultes ciema siltumenerģijas padeves tīklu rekonstrukcija (726m), izmantojot Pašvaldības finansējumu pamatkapitāla palielinājuma veidā. Aplēstais ieguldījumu apmērs ~ EUR 600 tūkst.

Pašvaldība sniegusi precizējošu informāciju, ka projektus plānots īstenot, pretendētus izvēloties caur publiskajiem iepirkumiem.

Saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas tīmekļa vietnē publiski pieejamo komersantu reģistru³, MKP nodrošina siltumenerģijas pārvadi un sadali (licence Nr. E23010), siltumenerģijas ražošanu (licence Nr. SR0096) un siltumenerģijas tirdzniecību (licence Nr. ST0030).

Attiecībā uz siltumenerģijas ražošanas, pārvades, sadales un tirdzniecības pakalpojumiem, KP norāda, ka saskaņā ar Enerģētikas likuma 51.panta pirmo daļu pašvaldības, veicot likumā noteikto pastāvīgo funkciju, organizē siltumapgādi savā administratīvajā teritorijā, kā arī veicina energoefektivitāti un konkurenci siltumapgādes un kurināmā tirgū⁴. Tā kā centralizētā siltumapgāde (pārvade un sadale) un siltumenerģijas ražošana un tirdzniecība ir atsevišķi pakalpojumi, KP secina, ka centralizētās siltumapgādes pārvades un sadales pakalpojumu sniegšanas tirgū vēsturiski var būt izveidojies dabiskais monopols, kas izskaidrojams ar infrastruktūras izveidi un uzturēšanu un šo pakalpojumu sniegšanas tirgū vairāku konkurējošu tirgus dalībnieku darbība var nebūt iespējama un nebūtu lietderīga. Līdz ar to, KP atzīst, ka MKP sniegtie pamatpakalpojumi – siltumenerģijas pārvade un sadale – ir atzīstami par stratēģiski svarīgiem pakalpojumiem VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punkta izpratnē.

Attiecībā uz siltumenerģijas ražošanas un tirdzniecības pakalpojumu sniegšanu, izvērtējumā nav sniegta informācija par citiem tirgus dalībniekiem⁵, kas nodrošinātu šos pakalpojumus konkrētajā teritorijā. Tādējādi, ja konkrētajā teritorijā nav citu tirgus dalībnieku, kas nodrošinātu siltumenerģijas ražošanas un tirdzniecības pakalpojumus, pirmšķietami var secināt, ka atbilstoši VPIL 88. panta pirmās daļas 1. punktam MKP, nodrošinot siltumenerģijas ražošanu un tirdzniecību, novērš tirgus nepilnību. Tomēr KP norāda, ka šo pakalpojumu sniegšanas tirgū potenciāli ir iespējama konkurence, tādējādi gadījumā, ja šo pakalpojumu sniegšanas tirgū vēlētos ienākt privātie tirgus dalībnieki, MKP atbilstoši Enerģētikas likuma 48. un 49. pantam būs jānodrošina iespējas arī citiem, t.sk. privātajiem tirgus dalībniekiem realizēt to saražoto siltumenerģiju.

1.2. Ūdenssaimniecība (ūdensapgāde un kanalizācija)

Ūdensapgādes un kanalizācijas nodrošināšana ir uzskatāma par Pašvaldības autonomo funkciju, pamatojoties uz likuma “Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 1. punktu. Ūdensapgādes pakalpojumus MKP sniedz, pamatojoties uz starp Pašvaldību un MKP noslēgto līgumu Nr.5-25/86-2010 (un 22.08.2019. līguma grozījumiem, kas piešķir īpašas tiesības MKP kā ūdensapgādes pakalpojumu sniedzējam Mārupes, Tīraines, Vētras, Skultes un Jaunmārupes ciemos līdz 26.05.2029.).

MKP sniegto pakalpojumu apmērs ūdenssaimniecības sektorā būtiski pieaug –laika periodā no 2019. gada līdz 2021. gadam ūdensapgādes pieslēgumu skaits ir palielinājies no 5887 līdz 6284.

Sadzīves kanalizācijas savākšanas un novadīšanas pakalpojumus MKP sniedz Mārupes novada, Mārupes pagasta Skultes, Jaunmārupes, Vētras, Tīraines un Mārupes ciemos, bet sadzīves kanalizācijas attīrīšanas pakalpojumus – Skultes ciemā. MKP sniegto pakalpojumu

³ <https://www.sprk.gov.lv/content/pakalpojumu-sniedzēji-4>

⁴ Enerģētikas likums, sk. <https://likumi.lv/ta/id/49833-energetikas-likums>

⁵ Izvērtējums šajā daļā būtu papildināms, iesniedzot to KP.

apmērs kanalizācijas nodrošināšanas sektorā nozīmīgi pieaug – laika periodā no 2019. gada līdz 2021. gadam pieslēgumu skaits ir palielinājies no 4605 līdz 5154.

MKP ar Eiropas Savienības Kohēzijas fonda atbalstu 2015. gadā Mārupes un Tīraines ciemā realizēja projektu “Mārupes ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība, II kārtā” un Jaunmārupes ciemā projektus “Mārupes ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība, III kārtā” un 2016. gadā “Jaunmārupes ciema ūdenssaimniecības sistēmas attīstības – 1. kārtā”. Pēc projektu realizācijas Jaunmārupes esošā centralizētā kanalizācijas sistēma tika savienota ar Mārupes – Tīraines ciemu centralizēto kanalizācijas sistēmu un visi notekūdeņi, t.sk. Jaunmārupes ciema notekūdeņi, tiek pārsūkņēti uz SIA “Rīgas ūdens” piederošo centralizēto kanalizācijas sistēmu un novadīti uz attīrīšanu Rīgas pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtās.

Izvērtējumā norādīts, ka nav pieejama informācija, ka kāds pakalpojumu sniedzējs būtu izrādījis vēlmi pārņemt šo pakalpojumu sniegšanu Mārupes pagastā. Ievērojot pakalpojuma specifiku un dabīgā monopola raksturu, konkurence nav konstatēta – katrs ūdensapgādes komersants sniedz pakalpojumu savā tīkla apkalpošanas zonā.

Izvērtējumā uzsvērts, ka vieglāk sasniedzams ūdensvadu un kanalizācijas pieslēgumu skaita palielinājums, pastāvot tiešai saiknei starp Pašvaldību, MKP un patērētāju.

Tāpat izvērtējumā norādīts, ka 2022.gada un turpmāko gadu laikā ir plānota ūdensapgādes tīklu projektēšana, būvniecība, sūkņu staciju, dziļurbumu u.c. ar ūdensapgādes sistēmu saistītu objektu būvniecība, izmantojot gan ES Kohēzijas fonda līdzekļus, gan ieguldot Pašvaldības līdzekļus MKP pamatkapitāla palielinājuma formā (kopējais aplēstais investīciju apmērs – EUR 5,49milj.). 2022. gadā ir plānota centralizēto kanalizācijas tīklu (turpmāk – CKS) projektēšana, aplēstais finansējums EUR 10 tūkst. (MKP finansējums). 2023. gadā turpināsies projektēšana, kā arī tiks uzsākta CKS tīklu izbūve, rekonstrukcijas un jaudu palielināšana esošās aglomerācijas ietvaros. Kopējais aplēstais finansējuma apmērs EUR 5,49 milj., kas tiek segts no Eiropas Savienības Kohēzijas fonda līdzekļiem.

Pašvaldība sniegusi precizējošu informāciju, ka projektus plānots īstenot, pretendētus izvēloties caur publiskajiem iepirkumiem.

KP atzīst, ka MKP sniegtie pamatpakalpojumi ūdenssaimniecības jomā (ūdensapgāde un kanalizācija) – ir atzīstami par stratēģiski svarīgiem pakalpojumiem VPIL 88.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē, ņemot vērā, ka MKP veic pašvaldības autonomo funkciju, nodrošinot sabiedriskos ūdenssaimniecības pakalpojumus Pašvaldības administratīvajā teritorijā. Kā arī MKP pārvaldītā ūdenssaimniecības infrastruktūra nav atsavināma vai nododama lietošanā citam komersantam, jo tās izbūvei un attīstīšanai ir tikuši piesaistīti ES finanšu instrumentu līdzekļi. Vienlaikus, lai novērstu konkurences neitralitātes riskus, MKP būtu jāatturas no tādu pakalpojumu sniegšanas, ko spētu nodrošināt privātā sektora uzņēmumi, piemēram dažāda veida būvdarbu, remontdarbu veikšana, u.c. (saglabājot avārijas dienestu).

2. MKP papildpakalpojumi

2.1. Elektroenerģijas piegāde

Elektroenerģijas pakalpojuma sniegšana ir izveidojusies vēsturiski, MKP apkalpošanā nonākot elektroenerģijas pārvades tīkliem Skultē, Tīrainē un Mārupē. Elektroenerģijas piegādes nodrošināšana nav Pašvaldības autonomā funkcija likuma “Par pašvaldībām” izpratnē. MKP valde ar 25.10.2021. valdes sēdes protokolu Nr.13 ir noteikusi ar 01.07.2023. izbeigt MKP valdījumu uz elektroapgādes infrastruktūru, nododot to AS “Sadales tīkls”.

KP atbalsta pašvaldības plānoto rīcību – izbeigt elektroenerģijas piegādes pakalpojuma sniegšanu, ņemot vērā, ka attiecīgā darbība nav uzskatāma par atbilstošu kādam no VPIL 88. panta pirmās daļas priekšnoteikumiem.

2.2. Būvniecības pakalpojumi

MKP sniedz būvniecības pakalpojumus šaurā jomā – pieslēgumu izbūve centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem. Līdz ar to, GTB ieskatā, sniegtie pakalpojumi ir tieši saistīti ar ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojuma nodrošināšanu.

Līdz izvērtējuma veikšanas brīdim MKP veica pieslēgumu izbūvi ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem uz ekskluzīvu nosacījumu bāzes, balstoties uz Pašvaldības izstrādātu sistēmu (kas noteikta Pašvaldības saistošajos noteikumos). Līdz ar to visu pieslēgumu izveide tika nodota MKP un šādā veidā sniegtas priekšrocības pašvaldībai piederošai sabiedrībai, uz ko Pašvaldībai un MKP bija norādījusi arī KP.

2021. gadā, Pašvaldībai aktīvi iesaistoties, notika diskusijas starp KP, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju (turpmāk – VARAM), kā arī citām organizācijām, lai izstrādātu vadlīnijas par turpmāku pakalpojumu sniegšanu pieslēgumu izbūves jomā, ietverot pašvaldības līdzfinansējumu pieslēgumu izveidei. Uz izvērtējuma izstrādes brīdi VARAM ir izstrādājusi dokumentu “Ieteikumi pašvaldību saistošo noteikumu izstrādei par pašvaldības līdzfinansējumu – pieslēgumu centralizētajai ūdenssaimniecību sistēmai ierīkošanai”⁶, kurā ir ietverti trīs modeļi turpmākai pašvaldību saistošo noteikumu izstrādei.

Pašvaldība norādījusi, ka tās teritorijā šobrīd ir sasniegts plānotais 2700 pieslēgumu skaits, līdz ar to turpmāk plānota mazāk intensīva jaunu pieslēgumu pieteikšana un tiek plānots izmantot vadlīnijās definēto 1. modeli turpmākai noteikumu izstrādei, kas paredz, ka iesaistīts būs viens Pašvaldības darbinieks, līdzfinansējums tiks noteikts par vienu pieslēguma metru un nebūs noteikts, kas būs pieslēguma izveidotājs (darba veicējs). T.i., tas var būt pats iesniedzējs vai viņa izvēlēts būvnieks, t.sk. MKP.

Konstatēts, ka MKP plāno saglabāt pakalpojuma sniegšanu, vienlaikus nodrošinot brīvu konkurenci (dodot iespēju pakalpojuma saņēmējam brīvi izvēlēties pakalpojuma sniedzēju).

Vienlaikus izvērtējumā secināts, ka konkrētajiem nespecializētajiem būvdarbiem tirgū pastāv plašs piedāvājums un principiāli nav identificējami šķēršļi pakalpojuma nodošanai privātajiem komersantiem, un komersantu kapacitātes ierobežojumi, kas ietekmētu pakalpojuma pieejamību. Tomēr, pastāv risks, ka mazie pieslēgumu izbūves projekti nepiesaistīs privātu komersantu interesi, vai arī tiks piemērots neadekvāti augsts uzcenojums, kā arī pastāv nekvalitatīvu būvdarbu risks.

Līdz ar to GTB secina, ka MKP dalība būvniecības pakalpojumu tirgū ir atbalstāma tikai gadījumā, ja tiek konstatēta pakalpojumu ierobežota pieejamība (piemēram, privātu būvnieku nevēlēšanās uzņemties mazus pieslēgumu izbūves projektus vai piemēroti pārmērīgi uzcenojumi). Vienlaikus, turpinot sniegt konkrētos pakalpojumus iepriekšminētajos gadījumos, būtiski, lai MKP sniedz pakalpojumus uz tirgus cenas pamata.

KP novērtē Pašvaldības iniciatīvu un aktīvo iesaisti VARAM vadlīniju sagatavošanā, lai veicinātu vienotu jautājuma, kas saistīts ar pieslēgumu ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem izbūves ar pašvaldību līdzfinansējumu, risinājumu Latvijā, vienlaikus ņemot vērā konkurences aspektus šo pakalpojumu tirgū.

Attiecībā uz MKP darbību būvniecības pakalpojumu jomā, KP ieskatā, ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu būvniecības jomā pirmšķietami nav saskatāma tirgus nepilnība vai šī darbības veida atbilstība kādam no citiem VPIL 88. panta pirmās daļas priekšnoteikumiem. Līdz ar to, publiskas personas kapitālsabiedrībai būtu jāatturas no šādu pakalpojumu sniegšanas.

Vienlaikus, kā KP jau iepriekš ir norādījusi arī publiski⁷, publisku personu kapitālsabiedrību darbība, t.sk. pieslēgumu projektēšanā un izbūvē, varētu būt pieļaujama un

⁶ VARAM ieteikumi, <https://www.varam.gov.lv/lv/media/30337/download>

⁷ Sk. KP prezentāciju Latvijas Pašvaldību savienības Tautsaimniecības un Reģionālās attīstības un sadarbības komitejas apvienotajā sēdē 16.06.2021., <https://www.lps.lv/lv/tiesraides-videoarhivs/videoarhivs/686-lps->

objektīvi attaisnojama, ja pieslēgumu projektēšana un izbūve notiek teritorijās, kurās tiek realizēti ES Kohēzijas fonda līdzfinansētie projekti, lai sasniegtu nepieciešamo pieslēgumu skaitu aglomerācijā, kā arī, ja ir konstatēta tirgus nepilnība. KP vērtējumā, citos gadījumos (kas nav saistīti ar ES Kohēzijas fonda projektu īstenošanu), pašvaldībām būtu jāveicina privātā sektora iesaiste un jāatturas no šādu pakalpojumu sniegšanas privātpersonām, ja to spēj nodrošināt privātā sektora komersanti.

2.3. Telpu noma

Saskaņā ar likuma “Par pašvaldībām” 15. pantu, Pašvaldības autonomā funkcija ir “nodrošināt veselības aprūpes pieejamību, kā arī veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu un sportu”. MKP telpas tiek iznomātas veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem – ģimenes ārsta praksei un zobārstniecības iestādēm, kuras šajās telpās darbojas jau vēsturiski un nodrošina veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību Tīraines ciemā. Kā norādīts izvērtējumā, Tīrainē nav pieejamas citas veselības aprūpes pakalpojuma sniegšanai piemērotas telpas par pieņemamu samaksu. Nomas pakalpojumi tiek sniegti par nomas maksu, kas aprēķināta balstoties uz MKP izstrādātajiem Noteikumiem Nr. 18/2022, kas pieņemti 05.04.2022. dalībnieku sapulcē. Atsakoties no telpu iznomāšanas veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem, var tikt apdraudēta minēto pakalpojumu pieejamība daļai no novada iedzīvotājiem, kā arī var samazināties MKP resursa (pašvaldības mantas) izmantošanas efektivitāte.

KP nav iebildumu attiecībā uz telpu iznomāšanas pakalpojuma sniegšanu, tādējādi racionāli un lietderīgi izmantojot MKP neizmantotās telpas.

2.4. Decentralizēto kanalizācijas notekūdeņu pieņemšana

Pašvaldība ir izbūvējusi decentralizēto notekūdeņu pieņemšanas vietu Tīraines ciemā, kas ir nodota MKP lietošanā. Par pakalpojuma saņēmējiem uzskatāmi asenizācijas pakalpojuma sniedzēji. MKP nenodrošina asenizācijas pakalpojuma sniegšanu, bet uztur šo pakalpojumu sniedzēju reģistru. MKP sniegtajā pakalpojumā ietilpst decentralizēti no septiņiem un notekūdeņu tvertnēm savākto sadzīves notekūdeņu pieņemšana un centralizēta novadīšana attīrīšanai, attīrīšana, kā arī asenizācijas ūdeņu kvalitātes monitorings un uzskaitē.

MKP nesniedz brīvajā tirgū pieejamo asenizācijas pakalpojumu, bet nodrošina tikai notekūdeņu pieņemšanu centralizētajā kanalizācijas tīklā, kas GTB vērtējumā, pēc būtības atbilst centralizētās kanalizācijas sistēmas pakalpojuma sniegšanai.

KP nav iebildumu attiecībā uz šāda papildpakalpojuma sniegšanu, kas var tikt uzskatīts par pamatpakalpojuma – kanalizācijas pakalpojums – daļu, ņemot vērā, ka MKP pati nesniedz asenizācijas pakalpojumus, bet nodrošina decentralizētās kanalizācijas sistēmu notekūdeņu pieņemšanas pakalpojumu no asenizācijas pakalpojumu sniedzējiem.

2.5. Siltumtrases noma

Vēsturiski izveidojusies situācija, ka Mārupes novada dome ir finansējusi daļu no siltumtrases izbūves Jaunmārupē. Šī siltumtrases daļa ir neatņemama kopējās Jaunmārupes siltumtrases sastāvdaļa. Jaunmārupē siltumapgādes pakalpojumu nodrošina privātais komersants SIA “Sabiedrība Mārupe”. Ņemot vērā, ka veikto ieguldījumu siltumtrasē novada dome nevar ieguldīt privātā sabiedrībā, savukārt par izbūvētās siltumtrases daļas pārdošanu privātajam komersantam netika panākta vienošanās, Pašvaldība ir veikusi ieguldījumu MKP, kas tālāk šo siltumtrasi iznomā SIA “Sabiedrība Mārupe”, kas nav izrādījusi vēlmi iegādāties šo siltumtrases posmu. Izvērtējuma izstrādes brīdī nav nosakāmi juridiski soļi, lai šo situāciju risinātu savādākā veidā.

KP nav iebildumu attiecībā uz šāda papildpakalpojuma sniegšanu, ņemot vērā faktisko situāciju.

2.6. Pārējie pakalpojumi.

MKP ir veikusi sniegto pakalpojumu pārskatīšanu un ir atteikusies no tādu pakalpojumu sniegšanas, kas nav tieši saistīti ar pamatpakalpojumu sniegšanu, piemēram no 2021. gada maija MKP ir pārtraukusi sniegt saimniecisko darbu pakalpojumus Pašvaldības objektiem.

GTB vērtējumā, šobrīd sniegtie pakalpojumi ir tieši saistīti ar pamatpakalpojumu (rēķinu sagatavošana, ūdenssaimniecības pakalpojuma atjaunošana, komercuzskaites mēraparātu uzstādīšana, kas Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma⁸ 9. panta pirmās daļas 5. punktā noteikts kā ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēja pienākums) sniegšanu un neprasa papildus resursu piesaisti. Turklāt finanšu dati norāda, ka sniegto pakalpojumu apjoms ir absolūti nenožīmīgs. MKP plāno atteikties no elektriķa pakalpojuma sniegšanas 01.07.2023. (līdz ar elektroenerģijas piegādes izbeigšanu).

KP pozitīvi vērtē MKP darbību, pārtraucot sniegt papildpakalpojumus, kurus ir iespējams saņemt kā ārpakalpojumus, kuru sniegšana nav pamatota ar VPIL 88. pirmās daļas priekšnoteikumiem, un kuri nav saistīti ar pamatpakalpojumu sniegšanu.

Apkopojot šajā atzinumā sniegto KP viedokli, MKP darbība sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas jomā, kā arī siltumenerģijas pārvade un sadale var tikt atzīta par atbilstošu VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punktam.

Kā iepriekš norādīts šajā atzinumā, izvērtējums būtu papildināms ar informāciju attiecībā uz siltumenerģijas ražošanas un tirdzniecības pakalpojumu sniegšanu. Tāpat, izvērtējums būtu papildināms, norādot MKP statūtos ietvertu darbības veidu atbilstību izvērtējumā norādītajām pakalpojumu grupām.

Kā arī, ņemot vērā, ka administratīvi teritoriālās reformas rezultātā Pašvaldība ir kapitāla daļu turētājs kapitālsabiedrībās, kuru darbības veidi pārklājas (MKP un SIA "Babītes siltums"), KP aicina Pašvaldību vērtēt šo kapitālsabiedrību iespējamo reorganizāciju, piemēram, tās apvienojot, par secinājumiem iekļaujot informāciju papildinātajā līdzdalības pārvērtēšanas ziņojumā.

Priekšsēdētājs

J. Gaiķis

⁸ Ūdenssaimniecības pakalpojumu likums. <https://likumi.lv/ta/id/275062>